کافه کتاب

پیرمرد و دریا

نویسنده: ارنست همینگوی
مترجم: احمد کسایی‌پور
انتشارات شرکت کتاب هرمس

پیام آشنا: کتاب پیرمرد و دریا نوشته ارنست همینگوی و ترجمه احمد کسایی پور است و انتشارات شرکت کتاب هرمس آن را منتشر کرده است. این کتاب همراه با تصویرسازی‌های درخشان از دلستان است.

دریا و کتاب پیرمرد و دریا

پیرمرد و دریا، شاهکار همینگوی، داستانی است درباره شجاعت انسانی که به‌رغم شکست از پا نمی‌نشیند. پیرمردی با قایق کوچکش به دریا می‌رود و نبردهایی بزرگی می‌بیند. مفتد رابطه ماندیز و گلیو او دلبسته آن موجود بلندکوه می‌شود و با اینکه می‌داند یکی باید دیگری را بکشد، برایش مهم نیست چه‌کسی چه‌کسی را می‌کشد. سالمانگوی پیر با فروتنی کمابیش مذهبی‌واری می‌گوید: «تا حالا موجودی به زیبایی، با عظمت، با به آرامش و نجابت تو ندیدم، برادر، بیا من رو بکش، ماهی» لشباق او برای مردن به خاطر موجودی که می‌ستاید پافشاری نصیبش می‌کند: ماهی را می‌کشد، گرچه بی‌درنگ پشیمانی عذابش می‌دهد: «برای غرور خودت کشتیش و برای اینکه ماهیگیری» همچنان که آن ماهی بزرگ را به طرف دهکده‌اش می‌برد، کوسه‌ها حمله می‌کنند: پیرمرد به سبب تکثر و نخوتش مجازات می‌شود. وقتی به خشکی می‌رسد لاشه بزرگ مُثلهشده‌ای را به دنبال می‌کشد. ولی سالتیاگو با وجود ناکامی‌اش حقیقتاً شکست نخورده است. او غرور شایسته و فروتنی شایسته‌ای از خود نشان داده است: خود را به خطر انداخته و عظمت حیات را لمس کرده است. «ولی آمیزاد» برای شکست خوردن ساخته نشده آمیزاد رو می‌شه نابود کرد ولی نمی‌شه شکستش داد» این قصه ساده لبریز از معانی نمادین است: متهانه به‌نحوی تکلف‌آمیز، که مایه‌شادی واعظان کلیسا شد. زبان آن، به لحاظ طبع‌آزمایی در نثر ساده رواییِ، در میان همه آثار همینگوی همتا ندارد. هر کلمه تأثیر خود را بر جا می‌گذارد و هیچ کلمه‌ای اضافه نیست. اسامات طولانی آموختن نحوه صید نیزه‌ماهی به بازنشسته بود: نوسنده باید همان قدر از دنیا سرشته داشته باشد که از کلمات.

با انتشار پیرمرد و دریا در سال ۱۹۵۲ زندگی حرفه‌ای همینگوی در مقام نویسنده‌ای بزرگ و صاحب‌سبک به‌نحو شگفت‌آوری جان تازه‌ای گرفت. هرچند واپسین کتاب او بود که در زمان حیاتش منتشر شد، بعد از ناکامی آن سوی رودخانه زیر درختان (۱۹۵۰)، که سبب شد شمار شاید نه‌چندان اندکی از منتقدان کار همینگوی را عملاً نماینده بدانند، موفقیت گسترده و برداشته پیرمرد و دریا در میان خوانندگان و منتقدان حیرت‌انگیز بود. متن آن، پیش از انتشار به صورت کتاب، بعطور کامل در شماره ویژه مستقلی از مجله لایف منتشر شد که ظرف ۴۸ ساعت بیش از پنج میلیون نسخه از آن به فروش رسید. تأثیر کتاب از این هم فراتر رفت و در سال ۱۹۵۳ جایزه پولیتزر را نصیب همینگوی ساخت. دو سال بعد از انتشار آن، ۱۹۵۴، جایزه نوبل در ادبیات هم به همینگوی تعلق گرفت که از قرار معلوم تا حدّ زیادی مرهون کامیابی همین کتاب بوده است. همینگوی که می‌گمان از مدتها پیش خود را شایسته دریافت چنین جوایزی می‌دانست خود دالعن کنایه‌آمیزی به اطرافیانش گفته بود که اعضای محترم آکادمی نوبل سرانجام این جایزه را به خاطر پیرمرد و دریا به او دادند، چون آن را تنها کتاب او یافتند که در آن از کلمات رکیک خبری نیست.

اما فارغ از استقبال گسترده و آمار و ارقام فروش بی‌سابقه و جوایز معتبری که با انتشار پیرمرد و دریا نصیب همینگوی شد، چه‌سا برای بسیاری از علاقه‌مندان ادبیات یادآوری این نکته تا حدودی کافی باشد که ویلیام فاکنر، دیگر نویسنده برجسته هم‌نسل همینگوی، که از قضا رابطه چندان دوستانه‌ای هم با او نداشت و حتی پیش از آن در چند مورد با صراحت انتقادهای تندی به برخی آثار عمدتاً متأخر همینگوی روا داشته بود، درباره پیرمرد و دریا نوشت: «بهترین اثر او گذشت زمان شاید ثابت کند که این بهترین اثر پی‌درپی همه‌ای که مانیز هست، منظور نویسندگانِ هم‌دوره من و همینگوی است.» صَرف نظر از درستی یا نادرستی این ادعا، به نظرم همین نکته تا اندازه‌ای نشان می‌دهد که این رمان کوتاه همینگوی از چنان کیفیت اکذارناپذیری برخوردار بوده که حتی رقیب کهنه‌کار صاحب‌سبکی در طراز فاکنر رایی هیچ نیاز یا انگیزه یا قلوهای برای ستایش آن، چنین به تحسین وادانسته است. با در موردی دیگر، نویسنده و منتقد برجسته‌ای همچون آنتونی برجس که او هم در موارد، با صراحت تمام از برخی جنبه‌های آثار بلندشخصت همینگوی به‌سختی انتقاد کرده بود پیرمرد و دریا را «بی هیچ تردیدی یک شاهکار کوچک» خواند.

تاکنون ترجمه‌های فارسی متعددی از پیرمرد و دریا منتشر شده است و بهترین ترجمه فارسی موجود همچنان متعلق به استاد فقید نجف دریابندری است که حدود چهل سال از انتشار چاپ نخست آن می‌گذرد. جایگاه بلند دریابندری در ادبیات معاصر ما و سهم کم‌نظیر ترجمه‌های او در شناساندن شماری از مهم‌ترین نویسندگان جهان به خوانندگان فارسی‌زبان بر کسی پوشیده نیست. منتها در این مورد خاص پیرمرد و دریا از معدود آثار دریابندری بوده است که او از حاصل کار چندان رضایت نداشت و حدود ده سال پس از چاپ نخست ترجمه خود نسخه بازنگری‌شده‌ای از آن را منتشر کرد. مقدمه طولانی و بسیار خواندنی دریابندری در این کتاب نیز حاوی اهمیت و خواندنی است.

با وجود این، دریابندری با آن بلندنظری و سلامت نفس که در او سراغ داریم خود همچنان از این ترجمه‌اش چندان راضی نبود و علت عمده آن را شاید بتوان در نحوه خاص ترجمه دیوحرف‌های این کتاب جست‌وجو کرد که موجب شد نتیجه کار با دیگر آثار شاخص و گران‌قدر او از قبیل سرگذشت هکلبری فین و بازمانده روز و متفکران روس، فاصله نسبتاً زیادی داشته باشد.

احمد کسایی پور سعی کرده ترجمه‌ای نیکو و صحیح از این کتاب شاهکار ارائه دهد و موفق هم بوده است. در انتهای کتاب می‌توانید یادداشتی از مترجم درخصوص ترجمه و نحوه کار او بخوانید.

خواندن کتاب پیرمرد و دریا را به چه کسانی پیشنهاد می‌کنیم

این کتاب را به دوستداران مطالعهٔ شاهکارهای ادبیات دنیا پیشنهاد می‌کنیم.

قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور

بلیت اماکن فرهنگی تاریخی و موزه‌ها افزایش قیمت ندارد

قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور گفت: نوروز و رمضان هر دو عید و هر دو بهار هستند و با توجه به تقارن ماه مبارک رمضان با نوروز، برنامه‌های ویژه‌ای را به این دو منسلبت تدارک دیده‌ایم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، علی دارابی روز یکشنبه ۱۹ اسفند در همایش به استقبال نوروز ۱۴۰۴ که در محل سالن فجر وزارت میراث‌فرهنگی برگزار شد، با بیان این مطلب بیان کرد: نوروز امسال نیز مانند سال قبل در ایام ماه مبارک رمضان ماه ضیافت الهی است در حقیقت امسال دو عید با هم است عید نوروز و عید رمضان، این‌ها دو بهار با هم هستند، بهار قرآن و بهار طبیعت و چه زیباست که ما ایرانیان مسلمان این گونه بزرگداشت دو منسلبت به یادگار از نیاکان و تاریخ مان را پاس می‌داریم.

قائم مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور افزود: «عید نوروز» و «ضیافت افطار و سنت‌های وابسته به آن» در فهرست جهانی یونسکو ثبت شده است. افتخار آن به نام ایران است. پاسداشت، ترویج، اشاعه و معرفی این دو رویداد و منسلبت ایرانی- جهانی امری است که محتاج مشارکت همه مردم، دستگاه‌های مختلف است. مردمی کردن و مشارکت همه دستگاه‌ها در نوروزگاه‌ها مورد انتظار از همه استان هاست. به خصوص مشارکت شهرداری‌ها، دهیاری را در اولویت قرار دهید.

او ادامه داد: برنامه نوروزگاه‌ها که در یک‌هزار مکان بنا، موزه‌ها، پایگاه‌های میراث‌فرهنگی در سراسر کشور برگزار می‌شود با این حال تقریبا در تمامی اماکن تاریخی، پایگاه‌ها و موزه‌ها ویژه برنامه‌های نوروزی را برگزار خواهیم کرد.

دارابی تصریح کرد: ما امسال به هیچ وجه افزایش قیمت بلیت نداریم. امسال برای نخستین سال فرهنگیان، معلمان و بازنشستگان آموزش و پرورش با بلیت نیم‌بها، از مجموعه‌های میراث‌فرهنگی بازدید خواهند کرد. قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور با اشاره به زمان تحویل سال، گفت: ساعت تحویل سال نو با ایام شهادت مولای متقیان امیرالمومنین علی (ع) تقارن دارد و برنامه‌های ویژه برای آن تدارک دیده می‌شود و حرمت و شان این ایام به صورت کامل رعایت خواهد شد.

او اضافه کرد: بعد از ایام و لیالی قدر، برنامه‌های شاد و مفرح به خصوص برای ایام تعطیلات عید سعید فطر و ۱۲ و ۱۳ فروردین در همه نوروزگاه‌ها برگزار می‌شود.

دارابی افزود: تولید محتوا و اقدامات رسانه‌ای برای بازدیدکنندگان، تأکید بر نظافت و پاکیزگی مجموعه‌ها، تکریم و احترام به بازدیدکنندگان از دیگر نکات قابل توجه است که باید در نوروز به خوبی رعایت شود.

قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور همچنین به برگزاری بازارچه‌های صنایع‌دستی اشاره کرد و افزود: در بسیاری از اماکن فرهنگی تاریخی، نمایشگاه‌ها و بازارچه‌های صنایع‌دستی برگزار خواهد شد و تمامی موزه‌ها و اماکن تاریخی با معاونت صنایع‌دستی همکاری خواهند کرد.

آغاز ثبت‌نام ناشران داخلی برای نمایشگاه کتاب

ناشران فعال سراسر کشور می‌توانند از بیستم تا بیست‌وهشتم اسفند (۱۴۰۳) برای حضور در سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ثبت‌نام کنند

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی خانه کتاب و ادبیات ایران، ثبت‌نام ناشران داخلی برای حضور در سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از روز دوشنبه (بیستم اسفند ۱۴۰۳) آغاز شد. ناشران متقاضی حضور در این نمایشگاه می‌توانند تا پایان روز سه‌شنبه (بیست و هشتم اسفند ۱۴۰۳) با مراجعه به سامانه ketab.ir ضوابط و شرایط حضور در این نمایشگاه را مشاهده و نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند.

سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به دو شکل حضوری و مجازی برگزار خواهد شد و ناشران فعال سراسر کشور می‌توانند برای حضور در این نمایشگاه در یک درگاه واحد ثبت‌نام کنند. هر ناشر مجاز است با توجه به ضوابط و مقررات نمایشگاه در هر دو بخش نمایشگاهی حضوری – مجازی و یا تنها در شکل مجازی شرکت کند.

تخصیص غرفه به ناشران متقاضی بخش حضوری، بر مبنای تعداد کتاب‌های منتشرشده ناشر طی پنج سال منتهی به پایان اسفندماه (بر اساس اطلاعات ثبت‌شده در بانک اطلاعات خانه کتاب و ادبیات ایران) صورت می‌گیرد. مرکز پشتیبانی ثبت نام نمایشگاه با شماره تلفن ۰۲۱-۹۱۰۰۹۸۹۸ داخلی پشتیبانی نمایشگاه‌های کتاب و با شماره‌های ۰۲۱۶۶۴۶۶۲۶۹ و ۰۲۱۶۶۴۶۷۶۱۵ از ساعت ۹ تا ۲۱ هر روز آماده پاسخگویی به ناشران است.

سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با شعار «خوانیم برای ایران» از ۱۷ تا ۲۷ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ در مصلای امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد.

پخش حدود ۹ هزار دقیقه برنامه رادیویی رمضانی از حرم مطهر رضوی

مدیریت رسانه‌های صوتی و تصویری آستان قدس رضوی برای ماه رمضان ۳ ویژه‌برنامه رادیویی در حدود ۸ هزار و ۷۰۰ دقیقه تدارک دیده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی مدیریت رسانه‌های صوتی و تصویری آستان قدس رضوی، سید محمدرضا موسوی کیا مدیر رسانه‌های صوتی و تصویری آستان قدس رضوی درباره ویژه برنامه‌های رادیویی ماه رمضان گفت: امسال هم به مانند سال‌های گذشته ویژه برنامه‌های رادیویی را برای ماه مبارک رمضان تدارک دیده‌ایم. این ویژه برنامه‌ها هر روز در زمان سحر از ۳ شبکه رادیویی پخش می‌شوند.

وی اضافه کرد: لیوان ویژه برنامه مربوط به رادیو جوان است که با عنوان «با تو حالم خوبه» هر روز از حوالی ساعت ۴ صبح تا زمان اذان صبح پخش می‌شود. تو ویژه برنامه دیگری که برای سحرهای ماه رمضان امسال تدارک دیده‌ایم از رادیو زیارت و رادیو خراسان با عنوان «نسیم سحری» از حوالی ساعت ۳ بامداد تا اذان صبح پخش می‌شوند.

موسوی کیا درباره مدت زمان پخش ویژه برنامه‌های رادیویی ماه رمضان اضافه کرد: ویژه برنامه «با تو حالم خوبه» با مدت زمان ۹۰ دقیقه و ویژه برنامه «نسیم سحری» که از ۲ شبکه رادیویی پخش می‌شود با مدت زمان ۱۰۰ دقیقه در ۳۰ روز ماه رمضان پخش می‌شوند.

مدیر رسانه‌های صوتی و تصویری آستان قدس رضوی در پایان عنوان کرد: در مدت ۳۰ روز ماه رمضان امسال حدود ۸ هزار و ۷۰۰ دقیقه ویژه برنامه رادیویی از استودیو حرم مطهر رضوی برای مخاطب رادیو پخش می‌شود.

تلویزیون چگونه می‌تواند به مخاطب نسل Z و آلفا نزدیک‌تر شود؟

برخی از مدیران سیما جلوی دوربین ما قرار گرفتند و از آنها این سؤال را داشتیم که چگونه تلویزیون می‌تواند فاصله خود با مخاطبانش را کمتر کند تا نشاط بیشتری در برنامه‌هایش جاری باشد و این نشاط را به مخاطب منتقل کند

به گزارش پیام آشنا به نقل از تسنیم، اینجا مرکز همایش‌های صداوسیماست. جایی که در آن معاون سیما، به همراه مدیران ارشد خود، پیش روی اهالی رسانه قرار گرفت تا گزارشی از عملکرد تلویزیون در سال ۱۴۰۳ ارائه دهد. در این نشست، علاوه بر مرور برنامه‌ها و سریال‌های مهمی که در ایام نوروز و رمضان برای مخاطبان به نمایش درمی‌آید، معاون سیما به نکات مهمی در خصوص سیاست‌های آینده این سازمان اشاره کرد.

یکی از مواردی که در این گزارش بیش از همه مورد توجه قرار گرفت، پخش فصل هفتم سریال پرطرفدار پایتخت بود. به گفته معاون سیما، مخاطبان به ویژه منتظر حضور دوباره محسن تنابنده و پیگیری داستان زندگی نقی معموالی در این فصل هستند. این سریال یکی از محبوب‌ترین آثار تلویزیونی کشور است که در ایام نوروز ۱۴۰۳ به روی آنتن خواهد رفت.

از پایتخت و محفل تا الهام چرخنده

در میان مجریان برنامه‌های ویژه ایام نوروز و رمضان، نکته قابل توجه حضور فرزاد حسنی بود. او قرار است اجرای ویژه تحویل سال در شبکه نسیم را بر عهده گیرد. همچنین در برنامه‌های رمضانی، محفل زندگی پس از زندگی که با حضور فرزاد جمشیدی روی آنتن است، جذابیت زیادی برای مخاطبان خواهد داشت. جمشیدی پس از مدت‌ها به تلویزیون بازگشته و در برنامه سحر ماه رمضان حضور خواهد داشت. علاوه بر این، الهام چرخنده نیز به تلویزیون بازگشته و در قالب یک مجری برنامه‌های جدید در شبکه دو دارد؛ برای اولین بار این بازیگر سینما و تلویزیون در قامت یک مجری دیده می‌شود.

یکی از نکات قابل توجه در این نشست، اشاره معاون سیما به چالش‌های پیش روی تلویزیون در سال گذشته بود. او با بیان اینکه سال ۱۴۰۲ با تمامی اتفاقات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، بار سنگینی را بر دوش کنداکتور تلویزیون گذاشت، بر لزوم توجه بیشتر به برنامه‌سازی و نیازهای مخاطب تأکید کرد.

در این میان، معاون سیما و سلیم غفوری قائم مقام سیما به نکته‌ای کلیدی اشاره کردند که می‌تواند در آینده تلویزیون تأثیر زیادی داشته باشد: تجمیع و ادغام ساختارها برای افزایش چابکی سازمان. این تحول یکی از دستاوردهای مهم تلویزیون در سال جاری به شمار می‌رود که به ویژه در ایجاد شورای کودک و نوجوان نمود پیدا کرده است.

معاون سیما به تشریح چالش‌ها و دستاوردهای سازمان صدا و سیما در سال ۱۴۰۳ پرداخت و بر اهمیت ساختار پویا و انعطاف‌پذیر در سازمان‌های بزرگ تأکید کرد.

عجله‌ای برای تغییر ساختار نداریم

معاون سیما با اشاره به تجربه‌های تلویزیون در سال‌های گذشته گفت: «چیزی که ما در این مدت فهمیدیم این است که مجموعه‌های بزرگ و پیچیده‌ای مانند سازمان صدا و سیما با ساختارهای پویا می‌توانند به اهداف خود دست پیدا کنند. ساختار مهم است زیرا به مدیران و همرمان آن امکان را می‌دهد که در مسیر درست حرکت کنند و کار خود را به درستی انجام دهند. البته ما مجله‌ای برای تغییر ساختار نداریم؛ تغییرات زمانی صورت می‌گیرد که همکاران و همرمان به این نتیجه برسند که تغییر می‌تواند کمک‌کننده باشد. در سال گذشته، به ویژه در حوزه فیلم و سریال، شاهد نتایج مثبتی بودیم. همچنین در حوزه کودک و نوجوان نیز جمع‌بندی‌های خوبی انجام دادیم که تمامی این تغییرات مطابق با استانداردهای جهانی است. واقعیت این است که در این زمینه‌ها ما تقریباً ۲۰ سال از دنیا عقب هستیم».

سالی سخت و پرحادثه با کنداکتوری سنگین!

در ادامه، سید سلیم غفوری، قائم‌مقام سیما، با اشاره به رویدادهای پر حادثه سال ۱۴۰۳ و چالش‌های پیش رو در تلویزیون اظهار کرد: «سال ۱۴۰۳ سالی پر از رویدادها و حوادث غیرقابل پیش‌بینی بود. از همان ابتدای سال، با حادثه شهادت شهید زاهدی و حمله به سفارت جمهوری اسلامی در دمشق توسط رژیم صهیونیستی آغاز شد. پس از آن، شاهد عملیات‌های مختلفی مانند وعده صادق ۱ و شهادت رئیس‌جمهور عزیزمان بودیم. همچنین انتخابات ریاست‌جمهوری زودهنگام و بوربنه‌ریزی برای آن، که در شرایط ویژه‌ای انجام شد، از دیگر چالش‌های تلویزیون در این سال بود. برای انتخابات همیشه از یک سال قبل برنامه‌ریزی می‌کنیم، اما امسال تنها در مدت زمان ۴۵ روز باید تمامی تدارکات لازم را فراهم می‌کردیم».

غفوری ادامه داد: «در کنار این‌ها، حوادثی مانند شهادت اسماعیل هنیه، ترور فرمانده‌ان مقاومت، و حادثه تلخ ترور شهید سید حسن نصرالله، که به عنوان سیدالشهدا مقاومت شناخته می‌شود، رخ داد. همه این رویدادها به تلویزیون فشار آورد تا برای هرکدام برنامه‌ریزی و واکنش نشان دهد. در واقع، سال ۱۴۰۳ یک سال پرحادثه و پیچیده بود. شاید در سال‌های گذشته، یک یا دو رویداد مهم در سال داشتیم، اما امسال با تعداد زیادی از این رویدادها روبه‌رو شدیم، که این مسأله برای همکاران ما در رسانه چالش بزرگی بود».

سرگرمی آمده اما از نشاط خبری نیست!

در گفت‌وگویی با معاون سیما و مدیران تلویزیون، به بررسی تأثیر سرگرمی و نشاط در برنامه‌های تلویزیونی پرداخته شد. اگرچه در سال‌های اخیر برنامه‌های سرگرم‌کننده افزایش یافته‌اند، اما همچنان بسیاری از مخاطبان از کمبود نشاط در تلویزیون گلایه دارند. در این گفتگو، معاون سیما و دیگر مدیران به این نکته تأکید کردند که سرگرمی به تلویزیون آمده، اما در تلاش هستند تا برای ایجاد نشاط واقعی در برنامه‌ها نیز اقدامات ویژه‌ای انجام دهند.

اگر سرگرمی وجود داشته باشد، نشاط هم به دنبالش خواهد آمد

محسن برمهانی، معاون سیما در این باره گفت: «نسبت سرگرمی و نشاط یک رابطه رفت و برگشتی است. برنامه سرگرم‌کننده می‌تواند به طور همزمان برنامه‌ای نشاط‌آور هم باشد. به عنوان یک کارشناس، می‌گویم که حتی خبر هم اگر سرگرم‌کننده نباشد، مخاطب ندارد. شما هم در کار خودتان می‌بینید که چرا به دنبال چیزهای جذاب می‌روید؟ چون باید مخاطب را سرگرم کنید. اما آن چیزی که شما به عنوان سرگرمی از من می‌پرسید، برنامه‌هایی هستند که اتفاقاً ایجاد نشاط هم می‌کنند. نشاطی که می‌تواند ضمنی باشد، در کلام، در تصویر و یا حتی در معنی باشد. به طور طبیعی، اگر به دنبال سرگرمی باشیم نشاط به دنبالش می‌دود و می‌آید»

در ادامه، مجید اکبرشاهی، رئیس مرکز سیمرغ صداوسیما نیز گفت: «به نظر ما هنوز برنامه‌های تلویزیونی از جنبه سرگرمی، خنده و شوخی فاصله دارند. این سرگرمی هنوز نتوانسته است با واقعیت زندگی مردم ارتباط نزدیک‌تری برقرار کند. شاید برنامه‌سازان از اینکه لایه طنز را نزدیک‌تر به زندگی اجتماعی و روزمره مردم ببرند، می‌ترسند. ما در مرکز سیمرغ در تلاش هستیم که این فاصله را کاهش دهیم. امیدواریم این توجه و نزدیکی به مخاطب و درک حال و روز آنها کمک کند تا خنده‌ها عمق بیشتری پیدا کنند. نقدها مفهومی‌تر شوند و قابل پیگیری باشند. در این صورت، اتفاقی که شما به آن اشاره می‌کنید، خواهد افتاد»

با توجه به این نظرات، به نظر می‌رسد تلویزیون در تلاش است تا علاوه بر ارائه برنامه‌های سرگرم‌کننده، به ایجاد نشاط و ارتباط نزدیک‌تر با مخاطب نیز توجه بیشتری داشته باشد. برنامه‌سازان در صدددند تا با ایجاد فضای طنز و شوخی‌های عمیق‌تر، به برنامه‌های تلویزیونی ابعاد بیشتری از شادی و نشاط را اضافه کنند.

رمضانه

دعای روز دهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنی فیهِ مِنَ الْمُتَوَکِّلینَ عَلَیکَ وَاجْعَلْنی فیهِ مِنَ الْفائِزینَ لَدَیکَ وَاجْعَلْنی فیهِ مِنَ الْمُقَرَّبینَ الَیکَ بِاِلٰهیکَ یا غایَةَ الطّالِبینَ.

خدایا قرارم ده در این ماه از توکل کنندگان بر خودت و بگردانم در آن از سعادتمندان درگاهت، قرارم ده در آن از مقربان پیشگاهت به حق احسانت ای هدف نهایی جویندگان.

عالی‌ترین ثمره درخت توحید

در قسمت اول دعا این‌طور می‌گوییم و از خدایی خواهیم که ما را از متوکلین خودش قرار بدهد؛ یعنی ما را از آن کسانی قرار بدهد که توکل بر او می‌کنند. یکی از صفات بسیار بزرگ و عالی انسان، توکل است. منشاء توکل توحید است. هرچه توحید انسان بیشتر بشود، یعنی خداپرستی و معرفت انسان دراین‌دارا بیشتر بشود، توکلش به خدا بیشتر می‌شود. قرآن کریم درباره توکل تاکید زیادی کرده است: «علی‌الله‌فتوکلوا ان کنتم مومنین»۱

یعنی: شما اگر راست می‌گویید و مومن هستید، برخدا توکل کنید. و یا: «وعلی‌الله فلیتوکل المتوکلون»۲ و بر خدا باید توکل کنند، کسانی که توکل کنندهاند، یا مومنین باید توکل به خدا کنند» «و من یتوکل علی‌الله‌فهو حسبه»۳

کسی که بر خدا، توکل کند، خدا همه امور او را کفایت می‌کند. حالا توکل یعنی چه؟ توکل به معنی واگذار کردن کار به کسی است. این مثل وُلوا ممثل قوی دارد، ولی‌برای تقریب به ذهن خوب است شما کسی را وکیل وصاحب اختیار قرار می‌دهید به عنوان مثال می‌خواهید خانه‌ای بسازید، می‌گویید این کار را من به فلان کس واگذار کردم؛ یعنی اختیارش را به او دادم تا هر جوری که می‌خواهد آن را انجام بدهد و هر طوری که او انجام‌بدهد من خوشم می‌آید. توکل به خدا کردن؛ یعنی، همه‌کارها را به خدا واگذار بکنیم، ولی مابعدهمانی کنیم. متلاّمی‌خواهیم یک کاری انجام بدهیم یا بستی بگیریم می‌گوییم: توکل برخدا. ولی در ذهنم این است که خدا این‌کار را برای من درست بکند. همین کاری که می‌خواهیم برای اینکه یک بستی بگیرم، این توکلت علی‌الهی که من می‌گویم، معنایش این است که دلم می‌خواهد حتماً همان کاری که می‌خواهم انجام بدهم، انجام بشود. این معنای توکل نیست. توکل این است که من همه کارهایم را به خدا واگذار کنم؛ یعنی، هر جوری که خدا می‌خواهد، من هم آن جور بخواهم. هر جوری او صلاح بداند، من صلاح او را بخواهم. یعنی این کاری که من می‌خواهم انجام بشود، اگر هم انجام نشود من ناراحت نشوم. چون توحید و خداپرستی به این است که معتقد باشد که همه کارها در دست خداست و اگر خدا نخواهد هیچکس نمی‌تواند هیچ کاری بکند.

حقیقت توکل

بطورکلی کارهایی که انجام می‌شود، خدا خواسته و خدا انجام داده، منتهی با وسایل. کارهایی هم که انجام‌شده، خدا نخواسته که انجام نشده است. علاوه بر این آدم موس باید باهوش بشود که همه کارهایی که به‌دولت خدا انجام می‌شود خوب است. اگر این اعتقاد در دل آدم قرار داشته باشد، بالتبع او توکل دارد. برای اینکه آدمی که می‌داند هیچ کاری جز به‌خواست خدا انجام نمی‌شود و هرکاری هم که خدا بخواهد انجام می‌شود و خیر هم در همان کاری است که خدا بخواهد و نه در کاری که من بخواهم؛ چنین آدمی دیگر در مقابل خدا اصلا خودش خواستهای ندارد، و درنتیجه هیچ غصه و دلهره‌ای ندارد. می‌گوید من همه امورم به دست خداست. توکل یعنی دست به هرکاری که مشروع است بزند و دنبالش هم برود، ولی بداند که باید خدا بخواهد که به‌نتیجه برسد. در این صورت آرش این است که هر وضعیتی پیش بیاید او ناراضی نیست، بلکه خشنود و راضی است. در بخش بعدی دعا می‌گوییم: «واجعلنی فیهمن الفائزین لدیک»، «فوز» به‌معنای رستگاری و سعادت است. اگر آدمی متوکل شد و دارای توکل حقیقی گشت، همه این خواسته و خواستههای بعدی هم انجام‌می‌شود، منتهی این یک تاکیدی است برای آن‌ها. پس دومین دعا این است که: خدایا مرا از فائزین و رستگاران درگاه خودت قرار بده؛ یعنی، من درنزد توسعادتمند باشم؛ خوشبخت باشم. فوز و فائز خیلی درقرآن کریم ذکر شده است. ش ۱۹۱»

«و من یطع الله و رسوله و یخش الله و یتقه فاولئک‌هم الفائزون»۴

خدا راهش را نشان داده است که چطور در زمره فائزین قرار بگیریم. حال ببینیم چه کسانی فائز هستند؟ کسی که خدا و رسولش را اطاعت بکند؛ نافرمانی خدا و رسولش را نکند؛ معصیت نکند؛ نسبت به خدا و رسول خدا اطاعت و انقیاد داشته باشد؛ کسی که همیشه دلش از خشیت خدا پر باشد؛ این شخص فائز هست. خشیت اما یعنی ترسی که با خضوع و فروتنی و تعظیم همراه است نه مثل یک دفعه ترسیدن از یک سیفی، این‌جوب است، ولی ترسیدن از خدا این است که آدم درمقابل عظمت خدا، خودش را ناچیز بداند و هیبت خدا را گرفته باشد. کسی که خدا و پیغمبرش را اطاعت بکند و از خدا بترسد و تقوای خدا را پیشه کند؛ یعنی پرهیزش معصیت خدا نگردد و اُصراط مستقیم الهی منحرف نشود «اولئک‌هم الفائزون» این‌ها هستند که فائز و رستگارند و سعادت ابدی را خواهند یافت. «واجعلنی فیه من المقربین الیک» این هم همان معنای فائز است. بعضی چیزها هست که از حیث مفهوم دو تا هستند، ولی مصداقاً یکی هستند. مقرب درگاه خدا و معاینش این است که نزدیک به خدا باشد. فائز بودن یعنی رستگاری و به‌مقصود خود رسیدن. وقتی که مصداقش را می‌بینی، می‌گویی این کسی که مقرب درگاه خدا هست، فائز هم هست و هر کسی فائز است، مقرب درگاه خدا هم هست. در فرازِ پایانی دعای این روز از حق تعالی به عنوان غایت طلب درخواست کنندگان یاد می‌کنیم و مرتب‌ما حسان او را و لطف دستیابی به خواسته‌هایمان قرارمی‌دهیم و می‌گوییم: «یاحاسنَ یا غایةَالطالبین». پس به‌طور اجمال معنای این دعا چنین شد که: «خدایا قرارده این روز، مرا از متوکلین بر خودت؛ از کسانی که توکل به خدا می‌کنند. «واجعلنی فیه من الفائزین لدیک» و قرارده در این روز مرا از رستگاران و سعادتمندان درنزد خودت و قرارده مرا از مقربین و نزدیکان درگاه‌خودت. «یاحاسنَ یا غایةَالطالبین» به مقام احسان و بخشش‌ها و خوبی‌های تو به حق احسان تو ای کسی که غایت و منتهای آرزوی طلب کنندگان؛ ای خدایی که هرکسی طلبی می‌کند، هر کسی چیزی می‌خواهد، غایت ومنتهای طلب او توهستی.

پی‌نویس:

۱- سوره مبارکه مائده آیه ۲۳
۲- سوره مبارکه ابراهیم آیه ۱۲
۳- سوره طلاق آیه ۳
۴- سوره مبارکه نور آیه